

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

12. Quando fuerit illa capitiuitas, de qua Iud. 18.v.30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

contigit. Hugo Cardinalis ex eo communem supputationem confirmare nititur, quod Iud. 17. v. 6. cap. 18. v. 1. & ultimo dicatur: *in diebus illis non erat rex in Israel.* Suscepta est igitur hæc à Danitis expeditio, mortuo Iosue & Senioribus qui ei proximè successerunt, paulo post Michæ deliramentum, ante seruitutem Melopotanenam. Quod Michæ simulachrum præcesserit huius colonix dedicationem plana harum rerum narratio hoc capite manifestè declarat. Quod verò ad multos annos ab obitu Seniorum, hæc res dilata non fuerit, probabilissimum ex eo euadit, quod nulla idonea ratio occurrat, cur Danitæ eam terræ portionem, in qua erat vrbs Lais, neglexerint.

1. Dices: viuo adhuc Iosue tribus filiorum Dan possessionem suam obtinuit, in qua vrbs Lesem erat eamq; Dan cognominavit; ergo hæc expeditio tēpore Iosue adormata fuit. Respondent Torriellus, Mariana, Salius, Bonferius. 1. hanc videm dictā Lesem, Lais, Dan, Lesem. Dan, Paneadem, ac postremò Tiberii tempore Cæsaream Philippi. 2. Danitas ante Iosue obitum, sortem suam accepisse, & immisissos in illius ditionis possessionem, quæ longe à Daneade siue Paneade distabat, continebatque præter cætera loca, Saraa, & Estahol, vnde exploratores in Lais missi dicuntur, sed sortem totam sibi assignatam continuò non obtinuisse, siue Philisthæis acriter repugnantibus, siue Amorrhæis Danitis coarctantibus. Nam arctauit Amorrhæus filios Dan in monte, nec dedit eis locum, vt ad planiora descenderent. Iud. 1. v. 34. Cum igitur Iosue temporibus Dan ager satis amplus pro contribulium numero nō esset relictus, quam primum mortuo Iosue ea tribus opportunitatem nacta est, præmissis exploratoribus in Paneada coloniam deduxit. Vnde facile colligere est, hic non repeti ea que sub Iosue gesta narrantur, Iosue 19. siquidem hæc expeditio ea tempestate fuit, qua impunè publicum Idololatriæ exercitium permittebatur, quod minime quadrat in Iosue Præfecturam.

IUDICVM XVIII. v. 30.

Reseruntque sibi sculpile & Ionatham filium Gersam, filij Moyse ac filios eius sacerdotes in vrbe Dan, vsque ad diem captiuitatis suæ.

QUESTIO XII.

Quando hac captiuitas fuerit.

1. Nonnulli putant hic esse sermonē de captiuitate Arcæ, quā magna Israelitarū strage editā Philisthæi ceperūt eo tempore, quo Heli obiit. 1. Reg. 4. Quia vsq; ad illud tempus Arcæ mansit in Silo, vt patet ibi. v. 4. & idolū Michæ in vrbe Dan seruatum est, vt hic notatur v. 31. Ita Serarius in hunc locum quaest. 7. quam explicationem plures alij secuti sunt, inquit Menochius, Arbitror

Quorundam interpretatio minus cōmoda.

P. Philippi

Chronologia Testamenti

IV
17

nihilominus captiuitatem de qua agimus non fuisse ipsius Arce, sed populum Dan & viciniam incolentis; si quidem fons Hebræus, Chaldaicus, Syriacus & translatio Seniorum disertè habent captiuitatem siue transmigracionem. Huius autem loci incolas nusquam sub morte Heli transmigracionem esse. Illo 4. capite libri. Regum & Psalmo 77. vbi de captiuitate Arce agitur, fit mentio transmigracionis populi; sed tantum cædis Israelitarum. In scriptura hoc cap. v. 31. asserit quidem idolum Michæ apud Danitarum omni tempore, quo fuit Domus Dei in Silo; non tamen negat degenerem illam in profapiam sequentium idolorum sacerdotio sanctam vsque ad transmigracionem Assyriacam.

2. Inter
presatio.

2. Alij vt Testatus & Caietanus hunc locum interpretantur, de quadam captiuitate vrbs Dan, cuius captiuitatis nulla in sacris literis habeatur, nisi hoc loco: quæ opinatio nititur coniectura nõ omnino absurda, sed nec valde plausibili: putant enim hunc librum à Samuele mortuus fuerit; non potuit hic illarum captiuitatum meminisse. Veri rationi dupliciter occurri potest. 1. Si dicamus Samuelem vt potest præsciuisse atque ad eò hic præcinuisse restaurandam sub Ieroboamo patriam, cuius ministri forent infelices Ionathæ posteri, idque donec captiui abducerentur. 2. Verisimili est, hanc de idoli sacerdotibus peritiam ab Eldra excertissima siue traditione, siue reuelatione adiectam esse Samaritana, Sa, & alij notant ab eodem addita, quæ Iosue cap. 24. v. 29. & 30. vsque ad finem illius capitis leguntur.

Conclusio

3. Quare ijs potius assentior, qui hanc captiuitatem eandem esse cum ea cuius meminit lib. 4. Reg. cap. 15. v. 29. dum ait, sub Phalæe rege venisse Theglathalasar regem Assur, cepisse præter alias partes Galaad, & vniuersam terram Nephthali, & transtulisse eos in Assyrios. Est Lyranus hic lit. g. c. num. 28. & 29. ita vt vsq; ad hanc captiuitatem scelerati Ionathæ posterorum quæ in hac vrbe culta fuerunt, sacrificulos egerint: non quod Michæ tam diu ibi manserit, vel quod toto Samuelis, Davidis, Salomonis tempore continenter Danitæ idolorum cultum retinuerint, sed quod ab ipso tempore vsque ad prædictam transmigracionem Assyriacam, quando idolorum iolatria in ista vrbe Lais viguit, degeneres isti Leuitæ sacrilego cultu additi fuerint.

Parum pro
nihilore
putatur.

4. Addit Salianus an. m. 2622. num. 30. rectè dici posse, sacerdotum Leuitas & idololatriam Danitarum hoc loco & tempore inchoatam vsque ad dictam captiuitatem perdurasse, cum aliquo simulacro in formam fabri facto, ita vt modicum illud tempus, quo sub Samuele &

interupta fuit idololatria pro nihilo habeatur nec numeretur, sicut adoratio vituli aurei, & initiatio Beelphegor non obstant, quo minus Israelitæ adhæsisse Deo dicantur vsque ad Iosue extremam senectutem. Iosue 23, v. 8. Pari loquendi modo S. Stephanus Act. 7. v. 51. ait Iudæos & patres eorum semper spiritui sancto resistisse, quamuis nonnulla apud eos subinde fuerint pietatis interval- la. Quæ responsio contemnenda non est: priori tamen magis assentior: exiguo enim aliquot vel dierum vel saltem mensium intervallo vitulus & Beelphegor veram religionem interrubarunt, ac idcirco hoc intervallum illo libro Iosue non numeratur. At vero S. Stephanus more Rhetorum Iudæos redarguebat, nec ea recensebat, quæ continenter, sed per intervalla contigerant: res autem ista de ministris idolorum simpliciter enarratur, & credibile est, Dauide regnante, & per aliquot Salomonis annos, vt de Samuele nihil dicam, hanc vr- bem Danis idolis purgatam fuisse: hoc autem tempus non tam breue fuit, vt in simplici narratione pro nullo habeatur.

6. Dicit quispiam illo 4. Reg. 15. inter loca à Theglathphalasar occupata non numeratur tribus Dan, quæ sedem à tribu Nephthali valde remotam ha- bebant, nempe ad mare circa Ioppen prope tribum Iuda & Benjamin. Sic in- ter sortem Nephthali & sortem Dan, aliquot aliarum tribuum ditiones inter- celebant, vt ostendunt tabulæ topographicæ. Ergo captiuitas huius loci diffe- renda erit vsque ad id temporis, quo Salmanasar exciso Israëlitis regno decem tribus captiuas in Assyrios abduxit. 4. Reg. 17. vers. 6. Huic obiectioni bene re- spondet Salianus dum suggerit, à tribu Dan occupatam non solum illam ter- tiam portionem, quæ tribui Iudæ, Benjamin, Ephraim vicina erat, sed illum et- iam locum, ad fines Nephthali versus Libanum, in quo hæc scelerata ciuitas fuit, cuius ciues sine dubio cum tribu Nephthali in Assyriam à Theglathpha- lasar abducti sunt remanentibus alijs in alia sorte Danitis, vsque ad finem regni Micael, qui fuit anno sexto Ezechiæ regis Iuda.

6. Obijcies iterum: Ieroboam Regum Israël primus annis plusquam 200. ante abductionem 10. tribuum sub Theglathphalasar inceptam, aureis vitulis in Bethel & Dan constitutis, fecit sana in excelsis, & sacerdotes de extremis populi, qui non erant de filijs Leui. 3. Reg. 12. vers. 31. ergo Moylis nepotes non manserunt sub Ieroboam idolorum sacrificuli. Resp. Illatio neganda est: non enim dicitur Ie- roboam omnes omni in loco sacerdotes è fece populi, sed indefinitè constituif- se. Deus autem cauerat, vt non nisi è tribu Leui sacrorum ministri adsciscerentur, quod non seruauit Ieroboam, sed alios etiam cooptauit, qui vel in Bethel, vel in excelsis sacerdotum simios agerent, posteris Ionathæ in vrbe Dan sacri- legas functiones obeuntibus. Plura si lubet hac de re vide apud Abulensem Iud. 18. q. 19. Salianum l. c. à num. 25.

P. philippi

ronologia Testamenti

IV 17

1. Obiectio.

Resp.

2. Obiect.

Resp.

Mansitq; apud eos idolum Michæ omni tempore quo fuit Domus Dei in Silo.

*Ratio du-
bisandi.*

1. Quinam id omni tempore fieri potuit? Nam tabernaculum & aliquot annis ante mortem Iosue in Silo translatum est, vt constat Iob. & capite 19. extremo: anni etiam aliquot sub senioribus elapsi sunt, ante Danitæ in apertam idololatriæ insaniam erumperent, vt ex communi-
tia dixi. q. 9. numer. 6. Ergo prius domus Dei fuit in Silo, quam apud Dan-
dolum Michæ.

*Opinio
parū apta.*

2. Quidam Hebræorum, vt referunt, nec refutant Lyranus & Hap-
aiunt, constat & à filijs Dan coli ceptum hoc idolum sub in-
Eturæ Othonielis, & sic reuera Arcam cum Tabernaculo prius quæ
galis in Silo translata fuisse, quam idolum in Dan constitueretur, in
tempore quod pro nihilo reputatur, nec in computum venit.

Conclusio.

3. Ego vero existimo hanc vniuersalem locutionem omni tempore, con-
distributione accipiendam esse, q. d. hoc idolum ex quo in vibem Dan
fuit, ibi toto deinceps tempore mansisse, quo Tabernaculum fuit in
vltimus, inquit Lyranus. Hinc bene Abulensis q. 19. non est, ait, intelligendum
fuerit ibi à principio, quando cepit esse domus Dei in Silo & c. sed quod non prius
Dan idolum illud, quam domus Domini in Silo.

Explicatur

4. Quæ vt clarius illustrentur, aduerto in primis sub annum vnde
Salomonis Tabernaculum in Silo nõ fuisse, vt omnes fatentur, ac pro-
que idolum Michæ in Danitide. Neq; verisimile est, Davidem regem
fundum simulachrum toto regni sui tempore Danitis reliquisse, vt ex
quæ sacri codices in Dauidem congerunt, facile deduci potest. Imo
gnante Tabernaculum erat in Nobe, quæ vocatur ciuitas sacerdotum
ver. 19. eò quod sacerdotes, vt in Tabernaculo sacris operarentur, ibi
haberent. Huc David Saulem fugiens venit, & panes propositionum
tabernaculo testimonij accepit, ibid. cap. 21. v. 6. Ergo iam tum & Dan
in Silo. & idolum Michæ Paneade esse desierat.

*Cõfirma-
tur.*

5. Huc etiam spectant, quæ ait Samuel ad vniuersam domum Israël
to corde vestro reuertimini ad Dominum, auferite Deos alienos de medio vestro &
runt ergo filij Israël Baalim & ashtaroth, & seruierunt Domino soli. 1. Reg. 7.
Ex quibus conijcere licet tunc nullam Dæmonis larvam Danitis re-
verò potissimum anno ea ablata fuerit, & Tabernaculum Silo
translatum, disertè Scriptura non docet.

*Quando
arca ex
Silo trans-
lata.*

6. Ex eo tamen quod tradat Samuel Arcam sub Heli obitum & Silo
allatam, indeq; in Alienigenarum potestatem redactam, in sinu quo
do videtur Israëlitas tunc operam dedisse, ne Tabernaculum in hoc

incideret, ideoq; securitatis causa transfuisse in ciuitatem Nobe, quæ erat trans Iordanem, loco à Philisthæis remotiore, quam Silo. Videtur igitur Idolū fuisse in vrbe Dan, donec à Philisthæis victoribus inde asportaretur, sub id tempus quo Arcam ceperant, vt censet Tostatus hic q. 19. 1. Reg. 7. q. 18. & 19. S. Hieronymus in lib. Paralip. vt hic refert Lyranus & ait id esse huic 31. versiculo confectum. Ribera lib. 1. de Templo cap. 2. & Ose. 10. Serarius hic q. 7. Torniellus an. m. 2974. num. 4. Genebrardus, Arias, Vatablus &c.

7. Hinc tamen inferre non licet, Leuitas idoli ministros, non diutius in vrbe Dan peccituisse: siquidem hîc vers. 30. scelestæ eorum successio vsque ad istius terre captiuitatem ducitur. Ne quis autem suspicaretur eandem fuisse de Michæ iurata choro rationem, disertè v. 31. additur, mansisse apud eos idolum Michæ omni tempore, quo fuit Domus Dei in Silo.

8. Sane, qui fatentur quidem vsque ad obitum Heli Tabernaculum in Silo fuisse, sed dururniorem ibi moram traxisse, certum putant. Siquidem inquit, etiam Samuelis tempore Tabernaculum fuisse in Silo, non obscure indicatur. 1. Reg. 14. v. 3. licet Saule regnante fuerit postea translatum in Nobe. Ego verò qua certitudine hæc doctrina nitatur non video. In Latino sic ibi legitur: Et Achias filius Achitob fratris Iehabod, filij Phinees, qui ortus fuerat ex Heli sacerdote Domini in Silo, portabat Ephod. Hebræus duobus modis reddi potest. 1. Et Achias filius Achitob fratris Iehabod filij Phinees, filij Heli Sacerdotis in Silo portans Ephod: quæ ratione apprimè conuenit cum Latino. 2. vltima verba verti possunt. Sacerdos Domini in Silo portans Ephod, prout 70. translulerunt. Si priorem translationem sequi lubet, nullum indicium apparebit Tabernaculi tunc in Silo permanentis. Quando hæc gerebantur rex Saul erat in Gabaa, & cum Achia loquebatur, vt patet ibidem vers. 2. & 18. vbi Hebræus & Latinus: Et ait Saul ad Achiam: applica arcam Dei: erat enim ibi Arca Dei cum filijs Israel, nempe in Gabaa. Græcus autem Romanensis habet: Et dixit Saul ad Achiam: applica Ephod: quoniam ipse tulit Ephod in illa die coram Israel. Quem in locum mouet Nobilius in alijs codicibus esse τὸ ἱερόν. ἔτι ἦν κειμένον τῷ θεῷ, quoniam erat Arca Dei &c. Græca igitur translatio non indicat Tabernaculum per id tempus fuisse in Silo, cum non dicat tunc Achiam in Silo Sacerdotem administrasse, sed tantum eum vocet sacerdotem in Silo. Sic autem vocari potest, qui è genere sacerdotali, ibi natus est, vel qui in minoribus officijs olim ibidem ministrauerat: quales erant illi 85. sacerdotes, quos Doëg in Nobe trucidauit. 1. Reg. 22. vers. 18. Sic optimè omnes editiones in eundem sensum conspirant; esto Tabernaculum tunc in Silo non fuerit: licet enim certum sit, quod Achias Ephod tulerit Saule regnante, & quidem in Gabaa, illum tamen, eo tempore sacerdotali munere in Silo functum esse,

Tacita ob-
iustio sol-
uitur.

Tempus
Achias Sa-
cerdotis.

P.
Philippi

ronologia
Testamenti

11V
17

esse, non constat. Hisce animaduersis nonnulla ab Abulensi illa q. p. p. seure, vel in contrariam sententiam allata facile vel refutari, vel declarari sunt.

IUDICVM XIX. v.1.

Quando id
congruit.

1. **F**uit quidam vir Leuites habitans in latere montis Ephraim, Sethus Caluiscus, circa annum 52. ab obitu Othonielis bellum Beniaminiticum, quod capitibus refertur, gestum asserit: cum ipse Ehad, inquit, caput & summus nec enim precipitari nec differris post obitum Ehad potest, quod Pinehas tunc temporis sacerdos &c. Hæc ille, contra communem sententiam, quæ hoc bellum mortem Iosue ante primam seruitutem notant, vt dixi cap. 17. v. 1. cum auctoribus ibi citatis. Deinde proximè ante hanc de Leuitis mitis narrationem sacer textus hæc verba præmittit: *in diebus illis non erat Rex in Israel*: quæ in Latinis quidem & Græcis codicibus cap. 18. extrema prout autem Hebræi distinguunt initio cap. 19. hanc historiam. Rursus absoluta hac Beniaminitarum tragœdia, idem inculcatur: *non erat Rex in Israel, sed vnusquisque quod sibi rectum videbatur, hoc faciebat*. mo, vers. vlt. vbi Menochius notat veriore eam opinionem videri, quæ sequuntur Abulensis, Lyranus, Genebrardus & alij, hæc eo tempore quod post Iosue mortem, ante primum iudicem fuit.

Sethi opi-
nio rejicitur.

2. Caluiscij asserto commode satis fiet, si negetur quod proponitur, sacrarum literarum auctoritate, quæ asserunt in primis Leuitam istum cadaueris partes ad 12. tribus misisse, vt vindictam tanto facinorosi parent: quod superuacuum videtur, si Aodus, vt vult Caluiscus tunc temporis tici caput & summus iudex fuisset. Deinde esto Leuites errauerit: non est probabile tribus Israël consultaturus fuisse, de futuro exercitus communitas duce, cap. 20. vers. 18. si Aodus iam principatum obtinisset. Phinees, quem ille Pinehas vocat, tempore inter obitum Iosue & primam seruitutem fluente vinebat, vt concedit Caluiscus: an vero 50. annis post Iosue mortem transactis, adhuc in viuis fuerit, non constat.

CONCLUSIO.

Continet liber Iudicum res gestas annorum 317. qui ab excessu Samsonis interitum de fluxerunt.